

ת"פ 50948/12/16 - מדינת ישראל נגד דאהש פראג

בית המשפט המחוזי בחיפה
ת"פ 50948-12-16 מדינת ישראל נ' פראג

בפני כבוד השופט יחיאל ליפשיץ
בעניין: מדינת ישראל - המאשימה

נגד
דאהש פראג - הנאשם

גזר דין

כללי

הנאשם, יליד 1995 ותושב הישוב ראמה, הורשע עפ"י הודייתו בעובדותיו של כתב אישום מתוקן. ההודיה היתה במסגרת הסדר טיעון שכלל את תיקונו של כתב האישום אך לא כלל הסכמות לענין העונש, בחריג לרכיב הפיצוי לגביו הוסכם כי יועמד על 15,000 ש"ח. נטען, כי בתאריך 16.12.16 עובר לשעה 03:30, בילו נ.נ. (להלן: **המתלונן**) ואחיו ע.נ. בפאב "סיינט אטיין" ברחוב כיאט בחיפה (להלן: **הפאב**). טרם הגעתם לפאב, שתו המתלונן ואחיו משקאות אלכוהוליים. במהלך שהות המתלונן ואחיו בפאב, לפני השעה 04:00, התגלע עימות בין המתלונן לנאשם. על רקע העימות, אטיין מטאנס - מנהל הפאב, פנה למתלונן, לאחיו ולנאשם וביקש מהם לעלות לקומה העליונה בפאב (להלן: **הגלריה**) כדי שיישרו את ההדורים ביניהם וכך היה. בגלריה החלו הנאשם, המתלונן וע' לצעוק לקלל ולדחוף זה את זה. במהלך האירוע ירד הנאשם לקומה הראשונה של הפאב, הצטייד בסכין, שב לגלריה כשהוא אוחז בסכין ודקר באמצעותה את המתלונן בבטנו. אנשים נוספים שזהותם אינה ידועה למאשימה, הגיעו לגלריה והיכו את המתלונן ואת ע' אשר נסו על נפשם מהפאב. ע' הבהיל את המתלונן ברכב לבית החולים רמב"ם, שם נותח ואושפז בין התאריכים 16.12.16 עד 20.12.16. כתוצאה ממעשי הנאשם, נגרם למתלונן פצע דקירה בבטנו וכן נזקים פנימיים ביניהם 3 חורים במעי הדק. על בסיס העובדות לעיל, הורשע הנאשם בפציעה בנסיבות מחמירות, לפי סעיף 334 + 335(א)(1) לחוק.

תסקירי שירות המבחן

שירות המבחן הכין 3 תסקירים אודות הנאשם. מהתסקיר הראשון, מתאריך 20.4.17, עולה כי הנאשם הינו בן 22 שנים, רווק, בן למשפחה נורמטיבית, בוגר 12 ש"ל, נעדר עבר פלילי. עם תום לימודיו עבד במספר עסקי אוכל בחיפה ומעסיקו תיארו אותו באופן חיובי. הנאשם קיבל אחריות על מעשיו באופן חלקי - הכחיש שניגש והצטייד בסכין, אך בדיון מתאריך 23.4.17 וכן במפגשים עוקבים עם שירות המבחן אישר את הנטען בכתב האישום המתוקן, הביע צער על מעשיו ומסר כי המתלונן ואחיו היו שיכורים ופגעו בו מילולית. הנאשם הכיר בכישלונו ההתנהגותי, מסר שהדבר נבע מהחשש שהשניים יפגעו בו לצד תחושת הצורך בהרתעתם. וכן הוסיף כי הוא מכיר בכך שלא שקל באופן ראוי את תגובתו. שירות המבחן העריך כי הנאשם מתקשה להכיר

בתוצאות העבירה וכן הפנה לפערים בין תפיסתו העצמית לבין חומרת מעשיו. על רקע האמור לעיל, היינו כי מחד מדובר באדם צעיר, עבד לפרנסתו ולא היה מעורב בעבר באירועים פליליים, הביע צער על מעשיו וגילה נכונות להליך של סולחה עם נפגע העבירה, אך מנגד נטל אחריות חלקית למעשיו וגילה במעשיו קשיים בהפעלת שיקול דעת, הומלץ על דחיית הדיון כדי לבחון את שילובו של הנאשם בקבוצה טיפולית ייעודית לשליטה בכעסים. מטרת הדחייה אף היתה כדי לבחון את סוגיית השימוש בסמים על ידי הנאשם - בהקשר זה שלל הנאשם בפני שירות המבחן כל שימוש בסמים אך (וכפי שנראה בהמשך - משום כך) לא התייצב לבדיקות שנקבעו לו בנדון. בתסקיר השני מתאריך 17.7.17 נמסר כי בבדיקה שנערכה לנאשם נמצאו שרידי סם, אך חרף זאת הנאשם עמד על הכחשתו לשימוש בסמים ואף הטיל ספק בנכונות הבדיקה. בנוסף צוין כי הנאשם זומן למספר פגישות בשירות המבחן אך לא הגיע אליהן. לפני משורת הדין, נעתרתי להמלצת שירות המבחן לדחייה נוספת לצורך בירור אפשרות להליך טיפולי. בתסקיר השלישי מתאריך 25.9.17, צוין כי הנאשם שינה עמדתו וטען כי הוא עושה שימוש בסמים בתדירות נמוכה ובנסיבות חברתיות בלבד. מתוך שתי בדיקות שנערכו לנאשם (בחודש אוגוסט ובחודש ספטמבר) נמצאה השניה "מלוכלכת" בשרידי סם מסוג קנאבינואידים. הנאשם שב וקיבל אחריות למעשים שיוחסו לו בכתב האישום המתוקן וטען כי "אולץ" לנהוג באופן אלים לצורך הגנה עצמית וכי הוא רגוע בדרך כלל. התרשמות שירות המבחן היתה כי הנאשם אינו ער לדפוסי התנהגות אלימים ויכולתו להתבונן במעשיו הינה מצומצמת. בתחילת חודש ספטמבר נשקלה האפשרות לשלב את הנאשם בקבוצה טיפולית לשליטה בכעסים בחיפה, אך לנוכח התוצאות השליליות של בדיקת הסם לעיל נשללה אפשרות זו, מה גם שבראיון שנערך לו עם מנחת הקבוצה הוא הכחיש כל שימוש בסמים. בהקשר האחרון צוין, כי הנאשם הופנה לקליטה ביח' לטיפול בהתמכרויות במקום מגוריו, אך לא הראה רצינות בהקשר זה ושירות המבחן ציין שהתנהלותו לאורך תקופת הדחייה מעלה אמביוולנטיות ביחס לרצונו לערוך שינוי בתפקודו. על רקע העובדה, מחד, שמדובר בבחור צעיר נעדר עבר פלילי שקיבל אחריות על מעשיו, אך מנגד, התקשה לבסס קשר עם שירות המבחן, התקשה להכיר בדפוסיו התוקפניים וכן התקשה לגלות מוטיבציה של ממש, נמנע שירות המבחן בסופו של יום מהמלצה טיפולית ואף צוין כי בנתונים לעיל יש כדי להעלות את המסוכנות להישנות התנהגות עוברת חוק בעתיד. משכך, נמנע שירות המבחן מהמלצה טיפולית. יחד עם זאת, משום ההערכה שמאסר מאחורי סורג ובריח עלול לפגוע בו בשל גילו הצעיר, הומלץ על מאסר לריצוי בעבודות שירות לצד פיצוי, מאסר על תנאי והתחייבות.

ראיות הצדדים לעונש

מטעם המאשימה הוגש תיעוד אודות הפגיעה במתלונן (סיכום אשפוז בדבר הדקירה בקדמת הבטן ואודות אשפוזו למשך 5 ימים - ת/1, וכן תצלומי המתלונן - ת/2). מטעם הנאשם הוגש הסכם סולחה מתאריך 20.8.17 (נ/1) ממנו עולה, על פני הדברים, כי הנאשם הביע חרטתו העמוקה על המקרה בפני המתלונן ומשפחתו. צוין כי ההדורים יושרו וסוכם על פתיחת דף חדש. עוד הוגש אישור כי סכום הפיצויים שולם על ידי הנאשם במזכירות בית המשפט (נ/2).

טיעוני הצדדים

במסגרת טיעוניה לעונש, עמדה המאשימה על חומרת מעשיו של הנאשם וכן הפנתה לקלות הבלתי נסבלת של השימוש בסכין ככלי לפתרון סכסוכים. המאשימה הפנתה לכך שמדובר היה בבילוי שהסתיים בדקירתו של המתלונן ואך בנס תוצאות הדקירה לא היו קשות יותר. המאשימה הדגישה את העובדה שהנאשם ירד מהגלריה, הצטייד בסכין ואז שב ודקר את המתלונן. קרי, אין מדובר ב"החלטה של רגע". עוד ניתן דגש למיקום הפגיעה - בבטנו של המתלונן, שיכול היה להביא, כאמור, לפגיעה חמורה הרבה יותר ואף טראגית. על רקע נתונים אלה ומשום הערכים המוגנים עליהם יש להגן והם השמירה על ערך חיי האדם ושלמות הגוף,

נטען למתחם ענישה של בין 18 ל 36 חודשי מאסר. באשר לנסיבות שאינן קשורות לביצוע העבירה, הפנתה המאשימה לכך שחרף הודיית הנאשם במיוחד לו, שיתוף הפעולה שלו עם שירות המבחן היה חלקי ביותר ובסופו של יום לא הובאה המלצה טיפולית. כמו כן צוין שלא ניתן לקבל את המלצת שירות המבחן לענישה בדמות מאסר לריצוי בעבודות שירות, שכן מדובר בענישה שאינה הולמת את חומרת האירוע.

מנגד, הביא בא כוח הנאשם טיעונים שיש בהם להביא להקלה בענישה. מרבית הטענות נגעו לנתוניו של הנאשם ולנטילת האחריות על מעשיו. בהקשר זה הפנה בא כוח הנאשם לכך כי הנאשם הינו בחור צעיר, נעדר עבר פלילי שקיים עד להסתבכותו אורח חיים תקין ועבד לפרנסתו. האירוע בגינו הוא נותן את הדין כיום אינו מאפיין אותו והוא חריג לאופיו ולנתוניו. זאת ועוד, הנאשם נטל אחריות מלאה על מעשיו, הודה במיוחד לו, ואף נטל חלק בהליך סולחה במסגרתו הביע צער וחרטתו ישירות בפני המתלונן ואף שילם את סכום הפיצוי עליו סוכם במסגרת ההסדר. עוד צוין, כי על אף שהתסקיר לא בא בהמלצה שיקומית, לא ניתן לבטל את ההמלצה שהובאה בו להשית על הנאשם מאסר לריצוי בעבודות שירות, המלצה שהינה מתבקשת בנסיבות העניין.

במסגרת דבריו טרם העונש הביע הנאשם צער על המקרה.

דין ומסקנות

בפנינו מקרה נוסף בסדרה ארוכה של מקרים בהם מסתיים ויכוח סתמי בדקירה באמצעות סכין. אך בנס הסתיים האירוע הנדון בפציעה קלה באופן יחסי אך מוכרים לנו, לצערנו, מקרים רבים אחרים בהם התוצאות הינן חמורות הרבה יותר ואף טראגיות. נסיבה משמעותית לחומרה בענייננו הינה כי הנאשם, לאחר שפרץ הוויכוח, ירד לקומה הראשונה של הפאב, הצטייד בסכין ושב לגלריה כשהוא אוחז בו וכן עשה בו שימוש, כאמור, בדקרו את המתלונן בבטנו. משמע, מדובר במעשה מתוכנן וחרף האפשרות שניתנה לנאשם "להתקרר" ולעזוב את הזירה או לפעול בדרך הגיונית אחרת, בחר להצטייד בסכין לשוב אל המתלונן ולדקרו. הערכים החברתיים שנפגעו כתוצאה מביצוע העבירה במקרנו הינם שלמות הגוף ובטחונו האישי של האדם. מדובר בערכים הבסיסיים ביותר עליהם יש להגן. מידת הפגיעה בערכים אלה הינה בינונית-גבוהה, שכן כאמור, גם אם הפוגע אינו "מתכוון" לגרום נזקים חמורים ביותר, מעשיו יכולים להסתיים בתוצאות טראגיות.

עיון בפסיקה הרלוונטית מעלה כי רמת הענישה הנהוגה בעבירות אלה נעה על פני משרעת רחבה למדי וכפי שנאמר בע"פ 5153/13 פלוני נ' מ"י, 13.1.14: **"קשת הענישה בעבירות אלימות, תוך שימוש בנשק קר, רחבה ומגוונת"** (וכן ר' בנדון ע"פ 5980/15 מ"י נ' זדה, 23.3.16). עוד לקחתי בחשבון כי העבירה בה הורשע הנאשם במסגרת התיקון הינה עבירה המצויה בסמכותו העניינית של בית המשפט השלום ולכך כי ישנם מקרים דומים בהם מוטלת ענישה של מאסר לריצוי בעבודות שירות. יחד עם זאת, הדבר יעשה על פי רוב רק בעניינים של נאשמים אשר נתוניהם מצדיקים הליכה בדרך טיפולית-שיקומית, שכן הכלל הוא שבמקרי דקירה יש להשית עונשים מרתיעים בדמות מאסרים לריצוי מאחורי סורג ובריח. אפנה בהקשר האחרון לעיל לאמור בע"פ 1892/15 אבו מדיעם נ' מ"י, 31.5.15, שם צוין כי: **"בית משפט זה עמד פעם אחר פעם על הצורך בהרתעתם של אלו המבקשים "לפתור סכסוכים" בדרך אלימה. נקבע כי עלינו להילחם בנגע האלימות שפשט בארצנו ולהטיל עונשים מרתיעים ומשמעותיים על מי שבחרים בדרך האלימות, בין אם הם עושים שימוש במקל ובין אם הם עושים שימוש בסכין או בכלי משחית אחר"**. (ועוד ר' בנדון האמור בע"פ 5476/16 מ"י נ' אל הוזייל, 6.4.17).

לאור האמור לעיל, סבור אני כי מתחם העונש ההולם בעניינו של הנאשם נע בין 8 ל 24 חודשי מאסר. אני סבור שיש מקום לסטות מהמתחם לעיל לקולא או לחומרה. לעניין נסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירה, ניתן להביא לזכות הנאשם את גילו הצעיר יחסית (יליד 1995),

את הודייתו במסגרת ההסדר ובטרם נשמעו ראיות, את חרטתו (גם ישירות בפני המתלונן) ואת הסכם הסולחה אליו הגיע עם האחרון ובכלל זאת את העברת כספי הפיצוי עליו סוכם במסגרת ההסדר. לחובת הנאשם אפנה לשיתוף הפעולה החלקי שלו עם שירות המבחן ואת העובדה שחרף מספר ההזדמנויות שניתנו לו, לא הובאה בסופו של יום המלצה טיפולית. מדובר בנאשם שלאורך תקופה הכחיש כי הוא צורך סמים ושיתוף הפעולה שלו עם שירות המבחן היה כאמור חלקי ביותר. גם ה"תובנות" שגילה אל מול שירות המבחן הציגו תמונה שאינה מעודדת - כך, מסר שלא היתה לו ברירה אלא לנהוג באופן אלים כלפי המתלונן והתרשמות שירות המבחן היתה, שלא במפתיע, שהוא אינו ער לדפוסי התנהגות אלימים ויכולתו להתבונן במעשיו הינה מצומצמת. עוד צוין, כי התנהלותו אל מול שירות המבחן היתה אמביוולנטית ביחס לרצונו לערוך שינוי בתפקודו. אני תמים דעים עם עמדת המאשימה שלא ניתן בנסיבות ונתונים אלה לאמץ את המלצת שירות המבחן להשית מאסר לריצוי בעבודות שירות בלבד. לא נעלמה מעיני השפעת מאסר מאחורי סורג ובריה על מי שזו תהיה לו הפעם הראשונה (ויש לקוות האחרונה), ולכן תקופת המאסר תהיה מידתית ככל שניתן בנסיבות העניין.

סוף דבר, אני משית על הנאשם את העונשים הבאים:

10 חודשי מאסר, בניכוי ימי המעצר בגין תיק זה - מתאריך 16.12.16 ועד לתאריך 10.1.17.

הנאשם יתייצב לריצוי מאסרו בבית מעצר קישון בתאריך 6.11.17 עד השעה 10:00, או על פי החלטת שב"ס, כשברשותו תעודת זהות או דרכון. על הנאשם לתאם את הכניסה למאסר, כולל האפשרות למימון מוקדם, עם ענף אבחון ומימון של שב"ס, טלפונים: 08-9787377, 08-9787336.

תנאי השחרור בהם היה נתון הנאשם עד כה, ימשיכו לחול עד להתייצבותו לתחילת ריצוי עונשו.

הנני דן את הנאשם למאסר לתקופה של 8 חודשים, וזאת על תנאי למשך שלוש שנים מהיום והתנאי הוא כי הנאשם לא יעבור עבירות אלימות מסוג פשע.

הנני דן את הנאשם למאסר לתקופה של 4 חודשים, וזאת על תנאי למשך שלוש שנים מהיום והתנאי הוא כי הנאשם לא יעבור עבירות אלימות מסוג עוון.

פיצוי למתלונן בסכום של 15,000 ₪. הנאשם העביר את הסכום לעיל לקופת בית המשפט (ר' אישור התשלום נ/2) והמזכירות תדאג, באמצעות המרכז לגביית קנסות או ישירות, להעברתו למתלונן.

המזכירות תשלח עותק מגזר הדין לשב"ס.

זכות ערעור תוך 45 יום לבית המשפט העליון.

ניתן היום, ג' חשוון תשע"ח, 23 אוקטובר 2017, בהעדר הצדדים.